

Sprawozdanie z działalności Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Kamieniu Pomorskim w roku 2023

Biblioteka działa na podstawie ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotekach i ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz Statutu Biblioteki.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Kamieniu Pomorskim działa jako samorządowa instytucja kultury. Zadania Biblioteki Powiatowej przejęła na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Zarządem Powiatu Kamień Pomorski i Zarządem Miejskim Kamienia Pomorskiego z dnia 28.12.2000 roku.

Do podstawowych zadań Biblioteki należy:

- gromadzenie, opracowanie materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących naszego regionu,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie do domu oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych,
- organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych osobom niepełnosprawnym,
- prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,
- popularyzacja książki i czytelnictwa,
- współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami kultury, organizacjami i towarzystwami w rozwijaniu zaspakajaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa,
- doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.

Kamieńska biblioteka pełni również zadania biblioteki powiatowej. W ramach tej działalności :

- angażuje się w tworzenie i prawidłowe funkcjonowanie sieci bibliotek w Powiecie,
- kadra Biblioteki Powiatowej sprawuje nadzór i opiekę nad bibliotekami w terenie,

- Biblioteka Powiatowa wspiera podległe jej biblioteki w zakresie merytorycznym, organizacyjnym i prawnym,
- inicjuje i wspiera działalność kulturalno-oświatową,
- prowadzi szkolenia dla podlegającej jej kadry z całego powiatu,
- pełni funkcję powiatowego ośrodka informacji.

Biblioteka zadania programowe realizuje poprzez następujące agendy :

- Wypożyczalnia dla Dorosłych
- Czytelnia dla Dorosłych
- Oddział dla Dzieci (czytelnia, wypożyczalnia dla dzieci)
- Dział Muzyczny połączony z Czytelnią Internetową
- Dział Gromadzenia i Opracowania Zbiorów.

Oprócz biblioteki macierzystej na terenie gminy działają dwie filie biblioteczne. Są to następujące placówki :

- Filia Biblioteczna w Jarszewie
- Filia Biblioteczna we Wrzosowie

Uzupełnieniem sieci są dwa punkty biblioteczne:

- Punkt Biblioteczny przy Placu Katedralnym w Kamieniu Pomorskim
- Punkt Biblioteczny w Ośrodku Pomocy Społecznej w Śniatowie.

Budżet Biblioteki w roku 2023 wyniósł 500 000 złotych.

W roku sprawozdawczym Biblioteka pozyskała także środki pozabudżetowe na zakup potrzebnego sprzętu. Było to 3 tys. złotych od Mariny Kamień Pomorski na zakup projektora i dwóch tablic flipchart oraz 8 tys. złotych z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, za które został zakupiony namiot promocyjny wraz z rozkładanym stołem i krzesłami.

Biblioteka wystąpiła z wnioskiem „Biblioteka - wspólna przestrzeń kultury” do udziału w programie dotacyjnym BLISKO i została jego beneficjentem. Na realizację zadań w roku 2023 otrzymała 50 900 złotych, wkład własny wyniósł 6 000 złotych. Zadanie to finansowane jest ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach realizacji Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025.

Powierzchnia Biblioteki w Kamieniu Pomorskim obejmuje 800 m.kw. Są to pomieszczenia ogólnodostępne, biura oraz magazyny. W jednym z magazynów mieści się Archiwum Wydziału Oświaty.

Biblioteka w Kamieniu Pomorskim czynna jest przez sześć dni w tygodniu. Od poniedziałku do czwartku w godzinach od 8:00 do 18:00, w piątki od 8:00 do 17:00, a w soboty od 10:00 do 14:00.

Filie biblioteczne zlokalizowane są w szkołach, czynne są po 10 godzin w tygodniu.

Kadra bibliotekarska składa się z sześciu osób, w tym cztery w pełnym wymiarze czasu pracy, dwie osoby na $\frac{1}{4}$ etatu (filie). Wszyscy pracownicy posiadają wykształcenie bibliotekarskie, w tym czterech wykształcenie wyższe bibliotekarskie i dwie studium bibliotekarskie. Punkt Biblioteczny w Domu Pomocy Społecznej w Śniatowie prowadzony jest przez pracownicę tejże placówki zajmującą się terapią zajęciową.

Od kilku lat poważnym problemem związanym z działalnością kamieńskiej Biblioteki są braki kadrowe. Budżet przekazywany przez organizatora nie pozwala na zatrudnienie chociaż jednej nowej osoby na stanowisko bibliotekarskie. Dodatkowe zadania m.in. prowadzenie Punktu Bibliotecznego, organizacja spotkań, wydarzeń jest utrudniona. Bywały sytuacje, gdy w przypadku urlopów i nakładających się w tym samym czasie zwolnień lekarskich, w całej Bibliotece zostawał jeden bibliotekarz, który był zmuszony obsługiwać trzy działy. Jest to niezgodne z obowiązującymi standardami obsługi czytelnika oraz grozi utratą stabilności funkcjonowania Biblioteki.

Zainteresowaniem cieszy się Punkt Biblioteczny przy Placu Katedralnym w Kamieniu Pomorskim, usytuowany w budynku Szkoły Podstawowej nr 1. Miejsce to ułatwia dostęp do zbiorów Biblioteki osobom starszym, dla których barierą było dostanie się do bardzo oddalonej od centrum miasta Biblioteki Głównej. Punkt czynny jest w poniedziałki i czwartki od godziny 14:00 do godziny 18:00.

Pomimo długiego stażu pracy oraz doświadczenia zawodowego, bibliotekarze stale doksztalcają się na różnorodnych szkoleniach: stacjonarnych i on-line. Uczestnictwo i finanse pozyskane z programu BLISKO pomogły w organizacji szkoleń stacjonarnych dla bibliotekarzy z Kamienia Pomorskiego i okolic. Najciekawsze z nich to „Edukacja regionalna w bibliotece-jak zainteresować młode pokolenie lokalną historią” oraz „Projektowanie oferty czytelniczej dla różnych grup odbiorców z wykorzystaniem nowych technologii” zaprezentowane przez przedstawicieli GoodBooks w kamieńskiej Bibliotece. By podnieść umiejętności i kompetencje bibliotekarze chętnie korzystali z webinarów organizowanych przez różne instytucje promujące czytelnictwo.

Księgozbiór biblioteki z filiami wynosi 69 593 woluminy, z czego 90 % jest już opracowana w bazie elektronicznej, posiadamy 703 czasopisma oprawne oraz 6599 zbiorów specjalnych (w tym większość płyt analogowych).

W zakresie wypożyczeń udostępniono na zewnątrz 23 562 zbiorów bibliotecznych. Oprócz wypożyczania książek, czasopism i innych zbiorów do domu, Biblioteka udostępnia zbiory prezencyjne na miejscu. W roku 2023 udostępniono 2511 książek, czasopism i zbiorów specjalnych.

Biblioteka prowadzi również wypożyczenia międzybiblioteczne. Usługa ta jest bezpłatna dla czytelników, koszty związane z wypożyczeniem międzybibliotecznym biorą na siebie biblioteki.

W roku 2023 Biblioteka posiadała zarejestrowanych ogółem 1930 czytelników. Liczba odwiedzin wyniosła 19 751 osób.

Trzeba odnotować , że z roku na rok liczba czytelników oraz wypożyczeń wyraźnie wzrasta. Okazuje się , że wbrew obiegowej opinii, czytelnictwo wśród naszej społeczności ma się dobrze.

W roku 2023 księgozbiór Biblioteki powiększył się o 895 woluminów, w tym zakupiono 554 książki, w darach od czytelników otrzymano 341 książek.

Biblioteka prenumeruje i zakupuje 10 tytułów czasopism. Zbiory czasopism udostępniane są na miejscu oraz wypożyczane do domu.

Środki finansowe na zakup książek i czasopism Biblioteka otrzymuje z dotacji budżetowej Urzędu Miasta i Gminy w Kamieniu Pomorskim oraz w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Priorytet 1. Na zakup książek wydano ogółem 16531,61 złotych, ze środków organizatora 11 147,61 złotych oraz 5 384 złote z dotacji ministerstwa. W bibliotece staramy się zaspokoić różnorodne potrzeby czytelnicze, dlatego w miarę możliwości zakupujemy tytuły o które najczęściej pytają nasi czytelnicy. Uzupełniamy literaturę naukową potrzebną osobom uczącym się. Staramy się, aby na półkach znalazły się pozycje nagradzane i wartościowe z dobrymi recenzjami.

Biblioteka posiada ogólnodostępne stanowiska komputerowe wraz z urządzeniami wielofunkcyjnymi, korzystają z nich młodzież ucząca się, turyści, kuracjusze oraz osoby poszukujące pracę. W razie jakichkolwiek problemów z obsługą sprzętu, bibliotekarze zawsze służą pomocą. Dostęp do Internetu i Wi-Fi jest bezpłatny. W roku 2023 w odnotowano 789 odwiedzin.

Biblioteka posiada stronę internetową, na której jest dostępny katalog MAK +, każdy może tą drogą dowiedzieć się jakie pozycje książkowe są dostępne w naszej

Bibliotece oraz dokonać rezerwacji. Biblioteka posiada także konta na mediach społecznościowych : Facebooku i Instagramie, co sprzyja w promowaniu działań i wydarzeń bibliotecznych.

Nasza Biblioteka zapewnia obsługę czytelniczą specjalnym grupom czytelników. Na naszym terenie działa punkt biblioteczny w Państwowym Domu Pomocy Społecznej w Śniatowie. W Bibliotece prowadzone są zajęcia, w których biorą udział osoby z Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym. Dużą grupą użytkowników Punktu Bibliotecznego w centrum Kamienia Pomorskiego są kuracjusze przebywający na turnusach rehabilitacyjnych w kamieńskim Uzdrowisku.

Od kilku lat prowadzona jest akcja dostarczania książek dla osób starszych i niepełnosprawnych do domu, po uprzednim zgłoszeniu przez czytelnika. Biblioteka posiada audiobooki i książki z dużą czcionką. Zainteresowanym osobom udostępniamy urządzenie Czytak. Biblioteka współpracuje również z kamieńskim Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

W ciągu 2023 roku Biblioteka kontynuowała współpracę ze szkołami, przedszkolami, Specjalnym Ośrodkiem Szkolno-Wychowawczym, Muzeum Ziemi Kamieńskiej, Kamieńskim Domem Kultury, Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Polskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Kamieniu Pomorskim, Uzdrowiskiem. Od wielu lat pracownicy Biblioteki angażują się także w działalność Towarzystwa Miłośników Ziemi Kamieńskiej i organizację Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Organowej i Kameralnej w Kamieniu Pomorskim.

Ważnym aspektem działań PiMBP w Kamieniu Pomorskim jest organizacja różnorodnych działań animacyjno-edukacyjnych.

Tradycyjnie rok rozpoczęliśmy kwestą na rzecz Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy. W roku sprawozdawczym działalność kontynuował Dyskusyjny Klub Książki. Spotkania odbywały się regularnie raz w miesiącu, a do klubu należy już 15 osób. Biblioteka brała udział w ogólnopolskich akcjach promujących czytelnictwo : Tydzień Bibliotek, Narodowe Czytanie, Mała książka-wielki człowiek. W trakcie kamieńskich rodzinnych pikników, bibliotekarze promowali czytelnictwo, prezentowali ciekawe książki, zapoznawali z akcją Mała książka-wielki człowiek.

W 2023 roku odbyło się 8 spotkań autorskich, które cieszyły się dużym zainteresowaniem.

W czasie przedwielkanocnym Biblioteka współorganizowała z Domem Kultury *Grę Miejską Łap Zająca*, w Punkcie Bibliotecznym można było zdobywać punkty rozwiązując wiosenne zagadki i rebusy.

Odbyły się cztery *Wieczory w Bibliotece*. Dla dorosłych „Wieczór w PRL-u” i „Wieczór książka i film”. W trakcie pierwszego, postanowiliśmy powspominać czasy PRL-u. Dla wielu obecnych na spotkaniu były to czasy dzieciństwa i młodości, młodsi zaś mogli dowiedzieć się o nie zawsze łatwym życiu w tamtych czasach. Staraliśmy się przybliżyć w lekki i żartobliwy sposób codzienność PRL-u. Porozmawialiśmy o przedmiotach codziennego użytku, których już dzisiaj nie spotykamy, o rozrywkach, m.in. piosenkach, filmach, programach telewizyjnych, a nawet dobranockach z tamtych czasów. Ciekawym punktem wieczoru była prezentacja zdjęć z Kamienia Pomorskiego lat 70-tych. Na zakończenie bawiliśmy się w kalambury odgadując tytuły popularnych filmów i książek z czasów PRL.

Drugi wieczór „Książka i film” to spotkanie poświęcone najlepszym adaptacjom filmowym. Po urywkach z filmów i fragmentach muzyki próbowaliśmy zgadywać tytuł filmu. Co wcale nie było łatwe. Były quizy, kalambury i śmieszne zdjęcia z rekwizytami. Oczywiście nie zabrakło też popcornu.

Dla dzieci zorganizowane były *Wieczór piracki* i *Wieczór smoczy*. W czasie pirackiego wieczoru mali uczestnicy mieli za zadanie zdać egzamin na dzielnego pirata. Obejmował on wiele trudnych zadań. Łamigłówek, tworzenie czapki pirackiej, nauka węzłów żeglarskich, rzut do celu kulą armatnią to niektóre z nich. Wszystkie dzieci wspaniale wykonały wszystkie prace. W nagrodę mali piraci odnaleźli ukrytą skrzynię wypełnioną słodkimi skarbami.

Na następny wieczór zaprosiliśmy dzieci na poszukiwania bibliotecznego smoka. Nie była to łatwa misja. By wykonać kolejne zadania, trzeba było podążać tropem ukrytych smoczyczych ogonków. Na początek wspólnie wykonaliśmy ziejącego ogniem smoka, później czekał trudny tor przeszkód i ratowanie owieczek, rysowanie smoków, eksperymenty z wulkanem i lawą i inne zadania. W końcu udało się odnaleźć smoka w bibliotecznym magazynie.

W czerwcu dotarła do Biblioteki wiadomość, że nasz projekt „Biblioteka - przestrzeń kultury” został przyjęty do udziału w programie dotacyjnym BLISKO, który realizowany będzie w roku 2023 i 2024.

Konkurs dotacyjny BLISKO jest ważnym elementem Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. Służy podnoszeniu kompetencji pracowników bibliotek, rozwijaniu lokalnych partnerstw, włączaniu nowych środowisk i aktywizację lokalnych społeczności w działania na rzecz upowszechniania czytelnictwa.

Pozyskane środki pozwoliły nam na zorganizowanie wydarzeń skierowanych do szerokiej grupy odbiorców. Wszystkie działania były związane z naszym miastem i regionem. Przy udziale i pomocy Małgorzaty Dudy, odbyła się gra miejska „W dawnych wiekach w Kamieniu Pomorskim”. Zorganizowano także warsztaty i koncert muzyki ludowej w wykonaniu Stowarzyszenia Strefa Dźwięku

i Zespołu Ludowego Stawnianki. Młodzież ze starszych klas szkoły podstawowej oraz z liceum brała udział w warsztatach i wykładach językoznawczych prowadzonych przez Mateusza Adamczyka – popularyzatora wiedzy o polszczyźnie, Ewę Kołodziejek (wykład „Relikty dawnych zwyczajów we współczesnej polszczyźnie” oraz dyktando z regionalizmami), Marka Stelara (warsztaty literatury kryminalnej). Uczniowie klas młodszych szkół podstawowych wzięli udział w spotkaniu z Agnieszką Frączek, autorką niezwykle popularnych zbiorów wierszy dla dzieci, oraz w zajęciach ilustracji książkowej z Katarzyną Bajerowicz, których plonem jest wystawa prac w holu Biblioteki. Ogłoszony i rozstrzygnięty został konkurs plastyczno-literacki „Nie(zapomniane) słowa” skierowany do uczniów szkół podstawowych.

W ramach programu odbyło się także spotkanie z Agatą Przybytek autorką powieści obyczajowych.

Łącznie w wydarzeniach animacyjno-edukacyjnych brało udział 3 242 osoby.

Uczestnicy wydarzeń organizowanych przez bibliotekarzy pozytywnie odbierają działania na rzecz społeczności naszego miasta.

W roku sprawozdawczym wśród mieszkańców Kamienia Pomorskiego przeprowadzono diagnozę działalności PiMBP. Przeprowadzone badanie pozwoliło dostrzec mocne strony Biblioteki takie jak: wysoka funkcjonalność pomieszczeń Biblioteki, przystosowanie dla niepełnosprawnych, dobrze zbudowany i ciekawy księgozbiór, dostępność Internetu oraz skanera i drukarki, ciekawe wydarzenia kulturalne, kompetentna i przyjazna obsługa. Za plus można też uznać szeroki przekrój osób korzystających z usług Biblioteki, zarówno wiekowo jak i w kategoriach społecznych. Biblioteka stała się ważnym elementem życia społecznego naszego miasta i okolic.

Podsumowując kamieńska Biblioteka z roku na rok staje się miejscem, które stara się odpowiadać na różnorodne potrzeby mieszkańców. Istotny jest nie tylko dostęp do książek i innych zbiorów, ale również do bezpiecznej i bezpłatnej przestrzeni publicznej, z której można korzystać na wiele sposobów. Biblioteka to instytucja niezbędna społeczności lokalnej, ale także pomocna organizatorowi w zapewnieniu rozwoju i realizowaniu potrzeb mieszkańców.

Najbardziej cieszy fakt, że często trafiają do nas głosy, że Biblioteka stała się ważnym punktem na mapie Kamienia Pomorskiego.

Mirosława Malinowska – Papuga
Dyrektor
Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Kamieniu Pomorskim